

Makale Türü: Araştırma Makalesi

**Yedi İklim Yabancılar Türkçe Öğretim Seti Temel Seviye Z-Kitap'ın
Yazma Becerisi Açısından İncelenmesi**

Cihat Burak KORKMAZ¹

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, DİLMER
Orcid id: 0000-0003-4383-3443

ÖZ

Yazma becerisi öğrencinin dil becerileri bağlamında üretim gücünü gösteren ve bilişsel becerilerin motor beceriler ile birleşerek anlatma yeteneğini ortaya koyan en önemli araçlardan birisidir. Somut üretime dayanması sebebiyle alanyazında pek çok çalışmaya konu olan yazma becerisi yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde de en sık ele alınan konulardan birisi olarak değerlendirilmektedir. Dünyada meydana gelen hızlı değişimler ve teknolojik araç ve gereçlerin hayatın her alanında etkin bir şekilde kullanılması akademik disiplinlerde de yeni yönelimlerin oluşmasına sebep olmaktadır. Ayrıca dil öğretimi süreçlerinde teknolojik araçların sıkça kullanılabilir hale gelmesi dil becerilerinin öğretimine farklı bir bakış açısı getirmekle beraber ele alınan konuların bilişim teknolojileri ile ilişkilendirilmesini de sağlamaktadır. Böylece etkileşim açısından zengin birbirlerini daha fazla destekleyen dil becerileri öğretimine olanak sağlayan elektronik kaynaklar ön plana çıkmaktadır. Nitel araştırma yöntemiyle desenlenen çalışmada doküman analizi kullanılarak elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu açıdan bakıldığında yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde teknoloji tabanlı öğretime dayanan ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nin A1 seviyesindeki Zenginleştirilmiş Kitap (Z-Kitap) örneği çalışmanın inceleme materyali olarak tespit edilmiştir. Çalışmanın verileri oluşturulan kontrol listeleri ile yazma becerisini destekleyici dil becerileri ve etkileşimli/etkileşimsiz etkinlik türleri olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda 8 ünitenin her biri ayrı ayrı ele alınarak toplam 155 etkileşimli (%77) ve 46 etkileşimsiz (%23) olmak üzere 201 yazma etkinliğine ulaşılmıştır. Ayrıca yazma becerisini destekleyici 120 okuma etkinliği (%60), 77 dinleme etkinliği (%38) ve 4 konuşma etkinliği (%2) olmak üzere toplam 201 destekleyici beceri etkinliği yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Z-Kitap, yazma becerisi.

**Analysis of Yedi İklim Turkish Teaching Set for Foreigners Basic Level Z-
Book in Terms of Writing Skill**

ABSTRACT

Writing skill is one of the most important tools that shows the productive power of the learner in the context of language skills and reveals the ability to express by combining cognitive skills with motor skills. Since it is based on concrete production, writing skill, which is the subject of many studies in the literature, is considered as one of the most frequently discussed topics in the teaching of Turkish as a foreign language. The rapid changes in the world and the effective use of technological tools and equipment in all areas of life lead to the formation of new orientations in academic disciplines. In addition, the frequent use of technological tools in language teaching processes brings a different perspective to the teaching of language skills, as well as connecting the topics covered with information technologies. Thus, electronic resources that allow teaching language skills that are rich in interaction and that support each other more come to the fore. In the study, which was designed with the qualitative research method, the data obtained by using document analysis were analyzed by content analysis. From this point of view, the Enriched Book (Z-Book) sample at the A1 level of the Yedi İklim Turkish Teaching Set for Foreigners, which is based on technology-based teaching in the teaching of Turkish as a foreign language and prepared by Yunus Emre Institute, has been determined as the study material. The data of the study were determined as language skills and interactive/non-interactive activity types that support writing skills with the created checklists. In this

¹ **Sorumlu Yazar:** Dr., Cihat Burak Korkmaz. E-mail: cbkkrmz@gmail.com

context, by considering each of the 8 units separately, a total of 201 writing activities, 155 interactive (77%) and 46 non-interactive (23%), were achieved. In addition, there are a total of 201 supporting skill activities, including 120 reading activities (60%), 77 listening activities (38%) and 4 speaking activities (2%) that support writing skills.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Z-Book, writing skill.

Giriş

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi temel dil becerileri olan dinleme, okuma, konuşma, yazma; destekleyici kurallar bütünü olan dil bilgisi öğretimini kapsayan ve kültür aktarımı gibi sosyal içeriklere de sahip çok bileşenli bir öğretim sürecini kapsamaktadır. Yabancı dil öğretiminde dört temel dil becerisi olan dinleme, okuma, konuşma ve yazma eğitiminin birlikte verilmesi gerekmektedir. Çünkü dilin kullanım alanları, bu dört temel dil becerisinin her birine ihtiyaç duyar. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesi için hazırlanacak ders kitaplarının bu niteliklere uygun hazırlanması ve birinci üiteden itibaren bu özellikleri sağlaması gerekmektedir (İlgün ve Nurlu, 2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde programlar, kaynaklar ve kazanımlar dört becerinin de aynı oranda öğretilmesi hedeflenerek oluşturulmaktadır. Ancak öğrenciler anlama becerilerini (okuma ve dinleme) daha kolay geliştirirken anlatma becerilerini (konuşma ve yazma) geliştirmede aynı başarıyı yakalayamamaktadırlar (Koçak, 2020). Anlama becerisinin geliştirilmesinde öğrenci genellikle edilgen konumdadır ve daha az çaba sarf etmektedir ancak anlatma becerisinin geliştirilmesinde öğrenci bir üretim içerisinde ve etken bir konumda yer almaktadır.

Dil öğreniminde yazma becerisinin kazanılması temel beceriler içerisinde en son gelişen ve birçok bilişsel süreci içerisinde barındıran bir süreçtir. Bu nedenle öğrenilen dilin yapısı, kültürel farklılığı ve öğrenen kişinin kabiliyetlerine göre bireyleri zorlayan oldukça karmaşık bir alan olduğu bildirilmiştir (Evans, 2001'den akt. Dalgacı ve Büyükkız, 2021). Yabancı dilde yazma eğitimi bireylerin dil kurallarını uygulama imkânı bulmalarından dolayı önemli konumda bulunmaktadır. Çünkü bireylerin kendilerini etkin bir şekilde ifade edebilmeleri için yazma, dinleme, okuma, konuşma alanlarında elde ettikleri bilgileri, üst bilişsel yöntemlerle sunmaları gerekmektedir (Fidan, 2019). Yazma, diğer dil becerileriyle doğrudan ilişkili bir beceri olup geliştirilmesi için diğer dil becerilerine yoğun bir şekilde ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer dil becerilerinin gelişimi, yazma becerisinin gelişimi açısından önem taşıdığı gibi yazma becerisinin gelişimi de diğer dil becerilerinin gelişimine katkı sunmaktadır (İlter, 2021). Yapılan pek çok çalışmada da yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin diğer becerilere göre daha zor geliştiği yönünde genel bir görüş bulunmaktadır (Ungan, 2007; Çakır, 2010; Kaya, 2013; Kuş ve Bakır, 2013; Genç İlter, 2014; Arslan ve Kılıc, 2015; Erol, 2016; Genç, 2017). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi sürecine temel dil becerileri ve dil bilgisi bağlamında bütüncül olarak bakıldığında ise yazma eğitimi başarıya ulaşmak için diğer temel dil becerileriyle paralel olarak bir öğretim ortamı olmalıdır. Yani yapılandırıcı yaklaşıma uygun olarak bağımsız bir konu olarak değil, bir öğrenme alanı olarak dört temel dil becerisiyle birlikte ele alınmalıdır (İşcan, 2020).

Z-Kitaplar, geleneksel kitaplara kıyasla birçok avantaj sunar. Bunlardan biri, Z-Kitapların genellikle öğrenciler için ekonomik ve kullanıcı dostu kabul edilmesidir (Johnson, Levine, Smith & Stone, 2010). Z-Kitaplar ayrıca öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanımı kolay kabul edilir ve kullanıcılar Z-Kitaplara her zaman her yerden kolayca erişebilirler (Lam, Lam & McNaught, 2015). Ayrıca kullanıcıların kopyala-yapıştır, açıklama ekleme ve vurgulayabilme gibi özellikleri de kullanmaları Z-Kitapları kullanıcı dostu birer öğretim materyali haline getirmektedir (Doering, Pereira & Kuechler, 2012). Z-Kitapların sahip olduğu; motivasyonel-hedefleme, içerik, işlemsel-etkinlik ve değerlendirici-sonuç gibi dört ana unsurdan oluşan bileşenleri eğitim ve öğretim süreçlerinde etkinliğini ve etkililiğini arttırmaktadır (Nurgaliyeva ve diğerleri, 2019). Ayrıca öğrencilerin öğrenme süreçlerine dahil edilen bu tür teknolojik araçlar ileride oluşabilecek eksikliklerin giderilmesine yardımcı

olarak öğrencilerin öğretim müfredatlarına uygun ders içeriklerine sahip olmalarını da sağlayacaktır (Yalman, 2015).

Yukarıda bahsedilen genel durumlardan hareketle; etkileşim özelliğine sahip olmak, kullanıcılara hareket alanı sağlamak, diğer dil becerileriyle birlikte bir bütünlük oluşturmak, anında geri bildirim özelliğine sahip olmak gibi temel işlevleri açısından Z-Kitapların yabancı dil olarak Türkçe yazma becerisinin öğretiminde ve geliştirilmesinde kullanılmasında birçok faydaya sağlama yeterliğine sahip olacağı öngörülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Önemi

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan ders kitapları; öğretim sürecinde programı belirleyen, beceri temelli öğretimi merkeze alan, seviyelere göre kazanımların dağılımını içeren, tamamlayıcı etkinlikleri çeşitlendiren, öğrencilerin kelime hazinelerinin sınırını çizen, dil bilgisi içeriklerini düzenleyen önemli araçlardır. Teknolojik gelişmelerin ve zorunlu uzaktan öğretim şartlarının ortaya çıkması Z-Kitap kullanımını hem bir zorunluluk hem de kolaylık olarak paydaşların hizmetine sunmaktadır.

Bilgisayar ve internete dayalı ders süreçlerinde öğreticinin etkinliğinin azaldığı, öğrencinin nerdeyse bütün temel duyularına hitap eden etkileşimli ders ortamlarının oluştuğu da bilinmektedir. Nitekim uzaktan öğretimde kullanılan Z-Kitapların basılı kitaplara göre sahip olduğu farklılıklar ortadayken bu farklılıkların yabancı dil olarak Türkçe öğretimini nasıl etkileyebileceği durumu da ortaya çıkmaktadır. A1-A2 seviyesindeki kişiler basit kelimeler kullanarak yazılı anlatım becerilerini geliştirirler. Bu becerilerini genellikle anket doldurma ve öz geçmiş yazarak gösterirler böylece günlük yaşamlarında temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde Türkçe öğrenmiş olurlar (Kara, 2011). Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan Z-Kitap'ın temel seviyesinin A1 basamağında, öğrencinin üretim becerilerinin en somut şekilde ortaya çıktığı ve birden çok duyunun aynı anda çalışmasına dayanan yazma becerisinin öğretiminin nasıl yapıldığını ortaya koymak önem taşımaktadır.

Araştırma Amacı

Araştırmanın amacı, Yunus Emre Enstitüsü (YEE) tarafından hazırlanan ve yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan Z-Kitap formatında olan Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Öğretim Setinin temel seviyesinin A1 basamağında yazma becerisinin öğretiminin teknoloji tabanlı olarak nasıl yapıldığını ortaya koymaktır. İlgili amaç doğrultusunda A1 seviyesinde etkileşimli-etkileşimsiz yazma etkinliklerinin ve yazma becerisinin diğer becerilerle desteklenme oranının nasıl olduğunu ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından doküman incelemesi yöntemi ile yapılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgileri içeren yazılı kaynakların analizini kapsar. Doküman incelemesi araştırmalarında araştırmacı, ihtiyacı olan verileri gözlem veya görüşme yapmadan elde edebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Bu çalışmada YEE tarafından hazırlanan ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde 2018 yılında kullanılmaya başlanan Yedi İklim Türkçe Z-Kitap uygulamasının A1 seviyesini içeren yazma becerisinin öğretimi nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği ile incelenip değerlendirilmesi yapılmıştır.

İnceleme Nesnesi

Nitel bulgular, mülakat, gözlem ve dokümanlar olmak üzere üç farklı veri toplama şekline meydana gelir (Patton, 2014, s. 4). Dokümanlar, nitel çalışmalarda inceleme nesnesi olarak ele alınıp çalışmalara kaynaklık edebilir. Araştırmanın inceleme nesnesini Yedi İklim Türkçe Z-Kitap A1 oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Yedi İklim Türkçe Z-Kitap A1 seviyesinin içeriğine uygun olacak şekilde kontrol listeleri hazırlanmıştır. Bu kontrol listelerinde yazma becerisine yönelik tamamlayıcı etkinlik ve etkileşimli-etkileşimsiz etkinlik türleri açısından analiz edilmiştir. Hazırlanan kontrol listesine yönelik yabancılara Türkçe öğretiminde görev yapan ve bu alanda en az doktora mezunu toplam iki konu alan uzmanının görüşleri alınmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda, yazma becerisi için etkileşimli-etkileşimsiz etkinliklerin ve yazma becerisini destekleyen diğer becerilerin sayısı ve oranı ile ilgili grafiklendirme yapılmıştır.

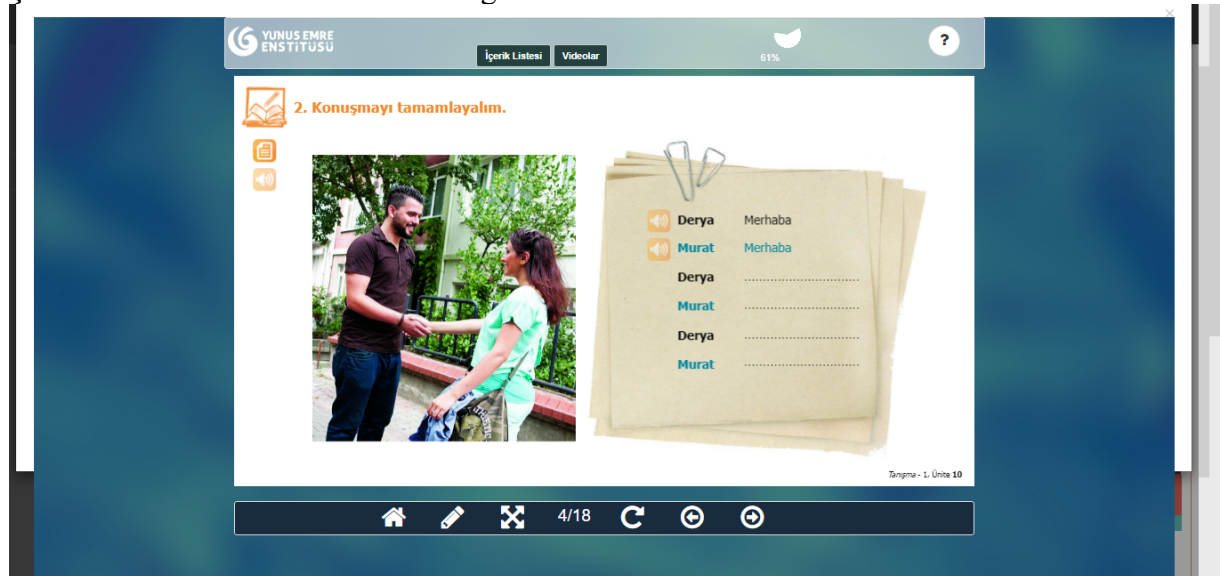
Verilerin Analizi

Çalışmanın veri kaynağı olan Yedi İklim Türkçe Z-Kitap A1 seviyesinin doküman analizine tabi tutulmuştur. İnceleme sonucunda ortaya çıkan verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, elde edilen veriler derinlemesine incelenirken kavramsallaştırma ve temalaştırmayı gerektiren bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Ayrıca veriler destekleyici diğer beceriler ve etkileşimli/etkileşimsiz olma gibi bölümlere ayrılarak kategorisel içerik analizi ile ele alınmıştır. Kategorisel analiz; genel olarak, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin, belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Bilgin, 2014). Çalışma kapsamında elde edilen bulgular araştırmanın problem cümlelerinde bahsedilen soruların cevabı olacak şekilde istatistikî verilerin çeşitli grafik yöntemleri ile görselleştirilerek değerlendirilmiştir.

Bulgular

Yazma becerisine ilişkin verilerin incelenmesi “Yazma, Yazalım, Tamamlayalım, Sıralayalım, Dolduralım, Cevaplayalım” başlıkları altında ve her bölümün sonunda yer alan “Kelime Dünyası” başlığının “Yazalım” gibi yönlendirici açıklamalar dikkate alınarak bir sınıflandırma yapılmıştır. Bu sınıflandırma yapılırken Z-kitabın görsel tasarımında sol üst köşede yer alan, Şekil 1 ve 2’de gösterilen ve yazma becerisini sembolize eden “Kalem ile Yazma” görselinin yer aldığı tüm etkinlikler yazma becerisinin içerisine dahil edilmektedir.

Şekil 1. Yazma becerisi sembol örneği

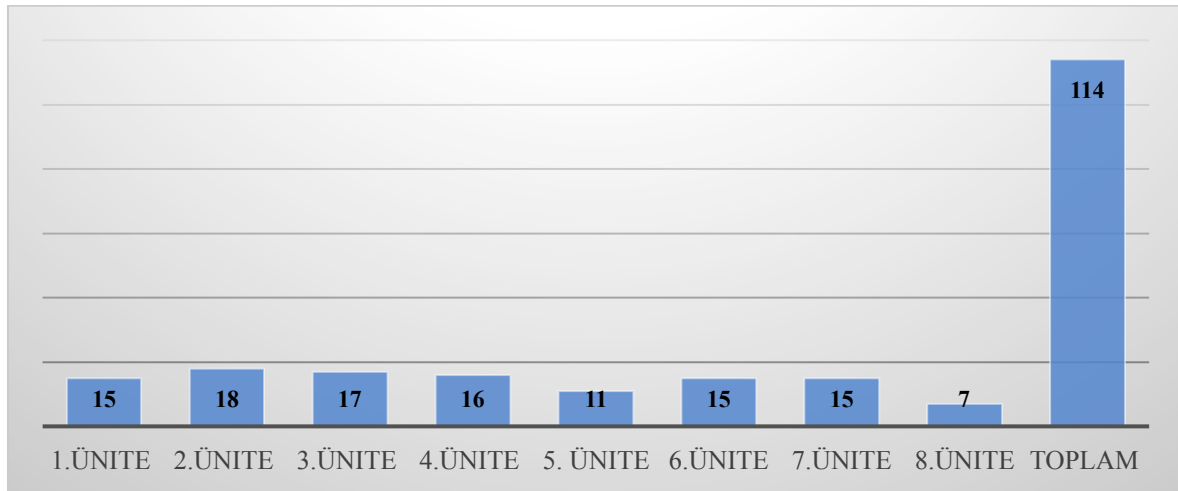

Şekil 2. Yazma becerisi sembol örneği

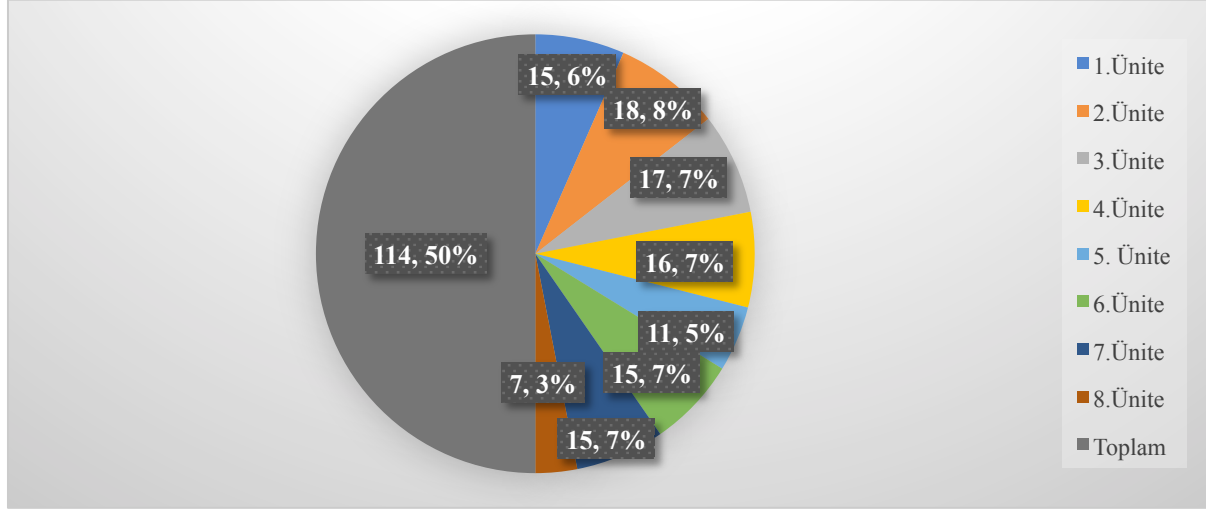

Şekil 1 ve Şekil 2’de yer alan yazma etkinliği simgeleri kendi içerisinde bir veya birkaç sayfa içerecek şekilde tasarlanmıştır. Bu açıdan bakıldığında yazma etkinliklerinde bazen bir bazen de birden fazla etkinlik yer almaktadır. Bu durum ise sayfanın sağ alt köşesinde yer alan “İlerle” simgesi ile kullanıcıyı yönlendirmektedir.

Şekil 3. Yazma becerisinin ünitelere göre dağılımı

Şekil 4. Yazma becerisinin ünitelere göre oranları

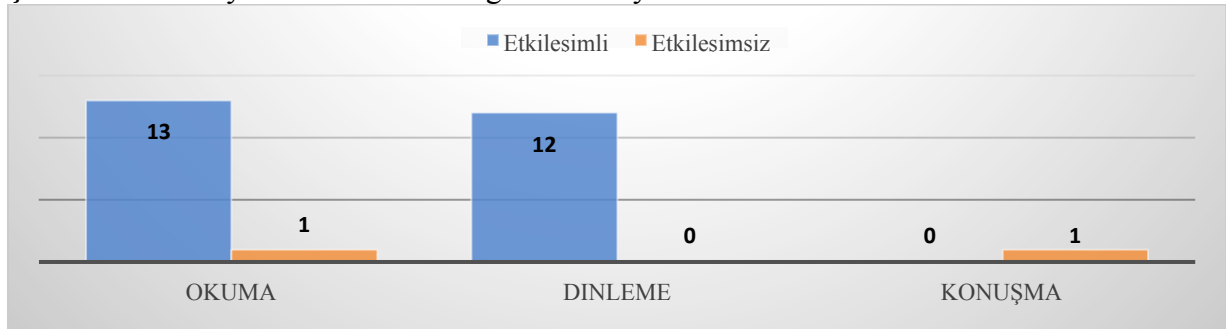
Şekil 3'e göre ünitelere göre yazma becerisinin dağılımında toplam 114 etkinliğe erişilmiştir. Şekil 4' e göre ise oransal olarak en çok etkinlik %18 ile 2. Ünite'de bulunmaktadır. En çok etkinlik 18 ve %8 ile 2. Ünite' de en az etkinlik ise 7 ve %3 ile 8. Ünite' de yer almaktadır. Genel olarak etkinlik sayıları ve oranları birbirine yakın seviyelerdedir. Bu etkinlikler sadece Şekil 1 ve Şekil 2'de yer alan simgelere dayanan etkinlik sayılarını belirtmektedir.

Çalışmanın bu bölümünden sonra ünitelere bağlı yapılan içerik analizi sonucunda diğer becerilerle desteklenmesi ve etkileşimli-etkileşimsiz olma özellikleri açısından etkinlik sayılarının Şekil 3'te yer alan verilere oranla anlamlı bir şekilde arttığı görülmektedir.

Tablo 1. 1. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

	Yazma		Toplam
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	
Okuma	13	1	14
Dinleme	12	0	12
Konuşma	0	1	1
Toplam	25	2	27

Şekil 5. 1. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

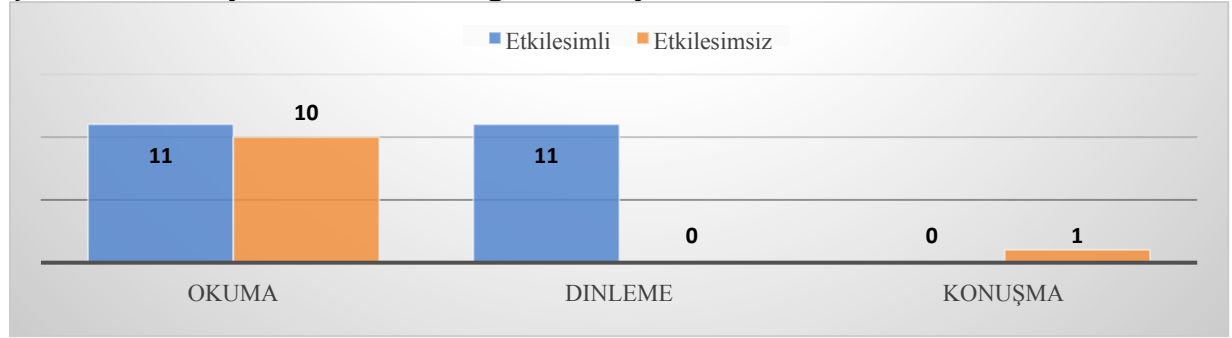

Tablo 1 ve Şekil 5'e göre 1.Ünite'de 13 etkileşimli 1 etkileşimsiz okuma, 12 etkileşimli dinleme ve 1 tane etkileşimsiz konuşma olmak üzere toplam 27 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 2. 2. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Yazma			
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	Toplam
Okuma	11	10	21
Dinleme	11		11
Konuşma		1	1
Toplam	22	11	33

Şekil 6. 2. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

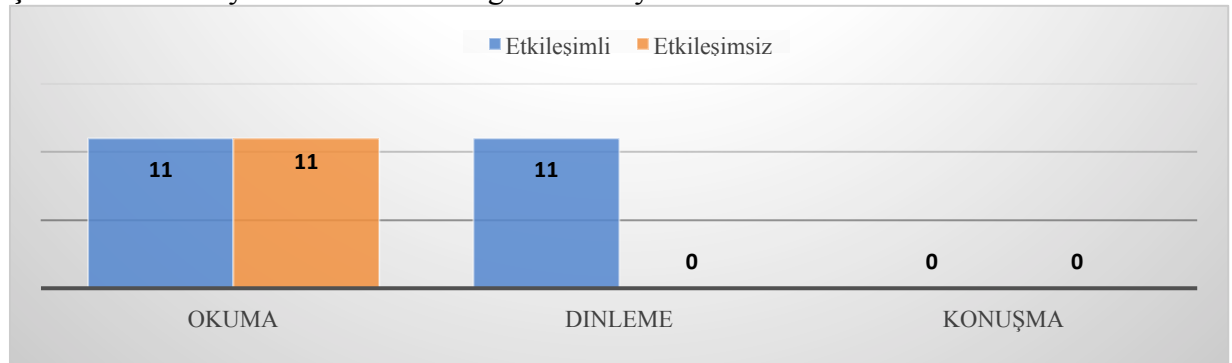

Tablo 2 ve Şekil 6'ya göre 2.Ünite'de 11 etkileşimli 10 etkileşimsiz okuma, 11 etkileşimli dinleme ve 1 tane etkileşimsiz konuşma olmak üzere toplam 33 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 3. 3. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Yazma			
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	Toplam
Okuma	11	11	22
Dinleme	11		11
Konuşma			
Toplam	22	11	33

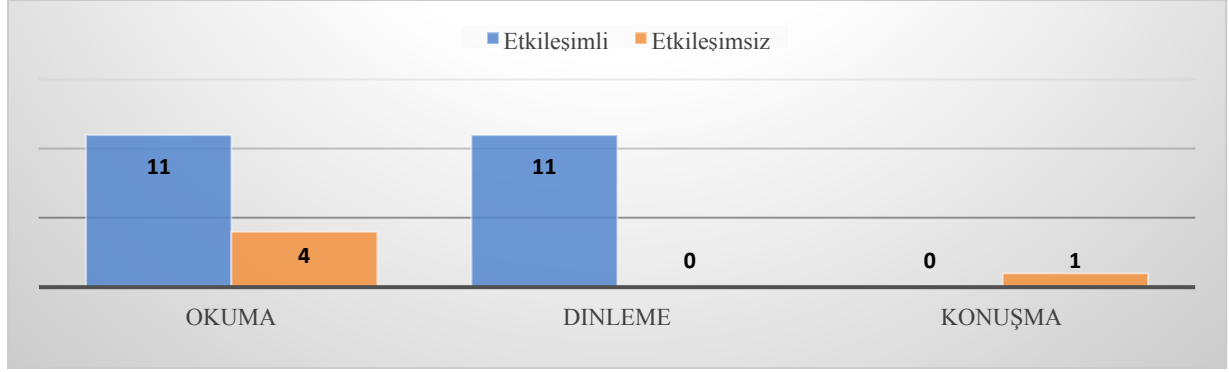
Şekil 7. 3. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Tablo 3 ve Şekil 7'ye göre 3.Ünite'de 11 etkileşimli 11 etkileşimsiz okuma, 11 etkileşimli dinleme üzere toplam 33 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 4. 4. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

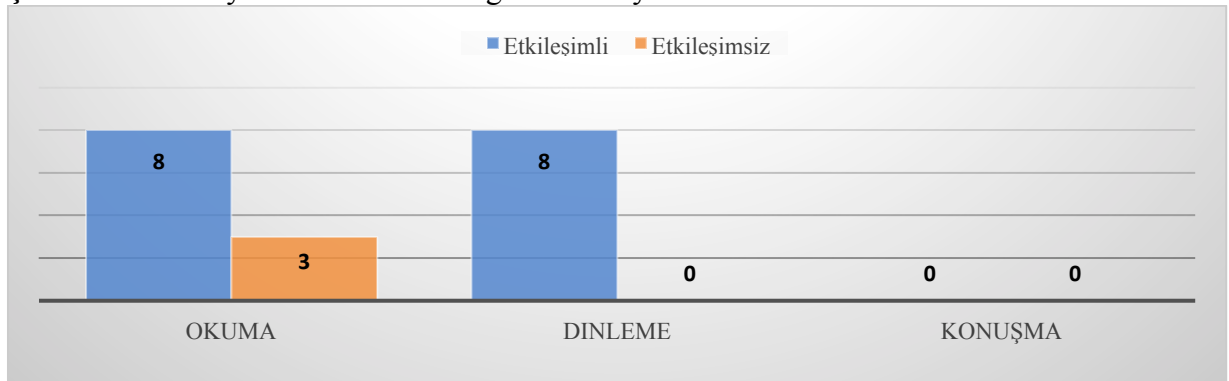
	Yazma		Toplam
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	
Okuma	11	4	15
Dinleme	11	0	11
Konuşma	0	1	1
Toplam	22	5	27

Şekil 8. 4. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Tablo 4 ve Şekil 8'e göre 4.Ünite'de 11 etkileşimli 4 etkileşimsiz okuma, 11 etkileşimli dinleme ve 1 tane etkileşimsiz konuşma olmak üzere toplam 27 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 5. 5. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

	Yazma		Toplam
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	
Okuma	8	3	11
Dinleme	8	0	8
Konuşma	0	0	0
Toplam	16	3	19

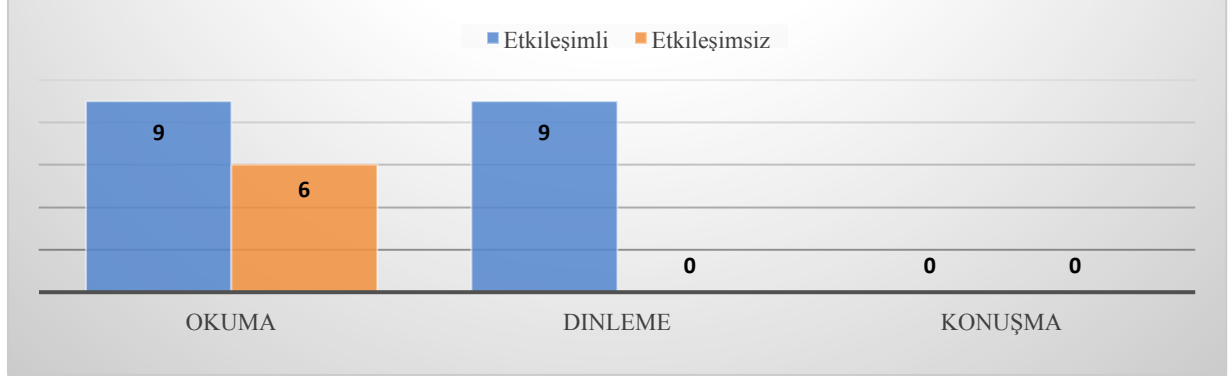
Şekil 9. 5. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Tablo 5 ve Şekil 9'a göre 5.Ünite'de 8 etkileşimli 3 etkileşimsiz okuma, 8 etkileşimli dinleme olmak üzere toplam 19 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 6. 6. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Yazma			
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	Toplam
Okuma	9	6	15
Dinleme	9		9
Konuşma			
Toplam	18	6	24

Şekil 10. 6. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

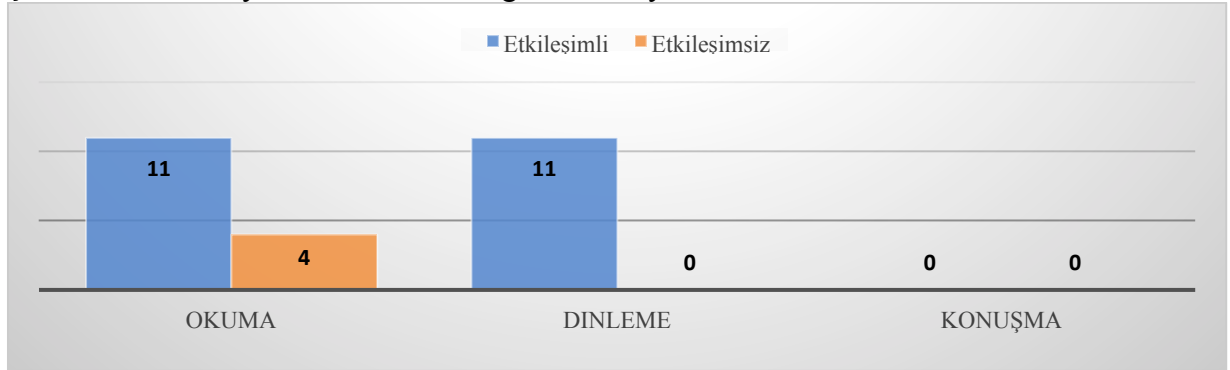

Tablo 6 ve Şekil 10'a göre 6.Ünite'de 9 etkileşimli 6 etkileşimsiz okuma, 9 etkileşimli dinleme olmak üzere toplam 24 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 7. 7. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Yazma			
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	Toplam
Okuma	11	4	15
Dinleme	11		11
Konuşma			
Toplam	22	4	26

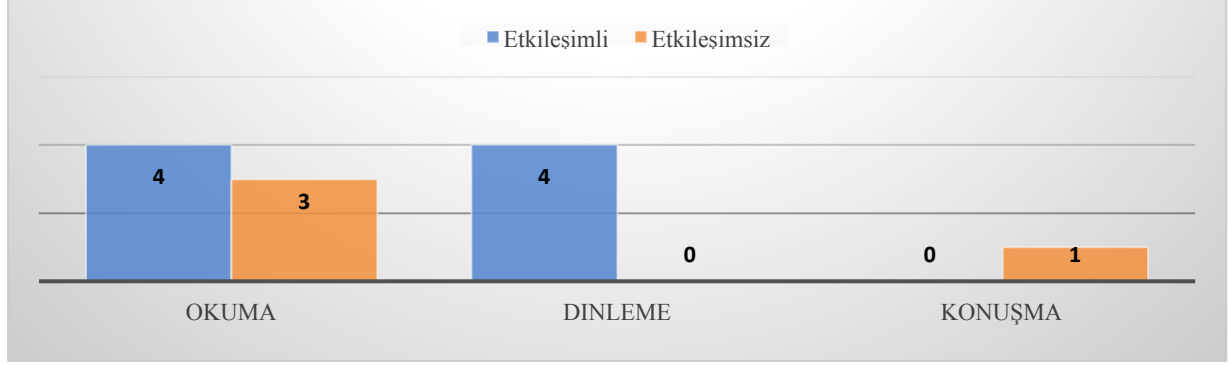
Şekil 11. 7. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

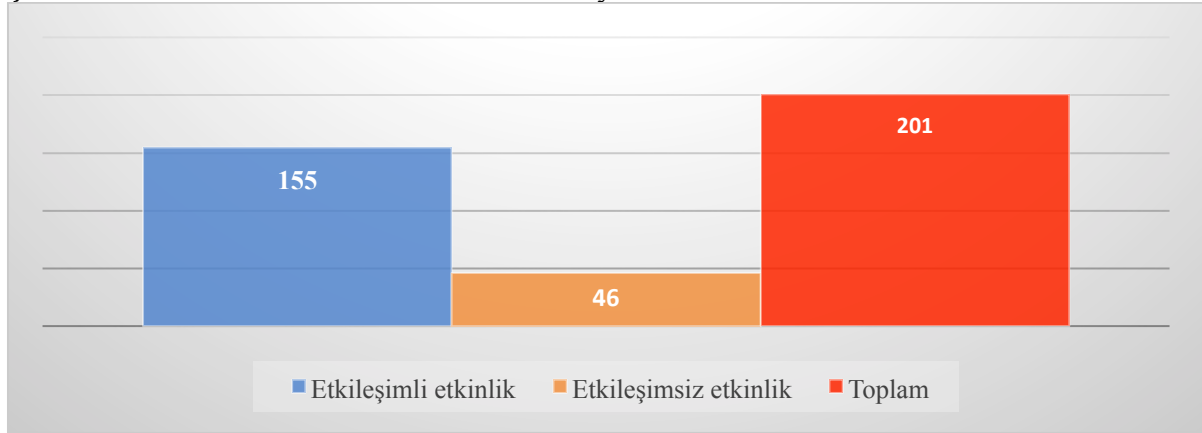
Tablo 7 ve Şekil 11'e göre 7.Ünite'de 11 etkileşimli 4 etkileşimsiz okuma, 11 etkileşimli dinleme olmak üzere toplam 26 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

Tablo 8. 8. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

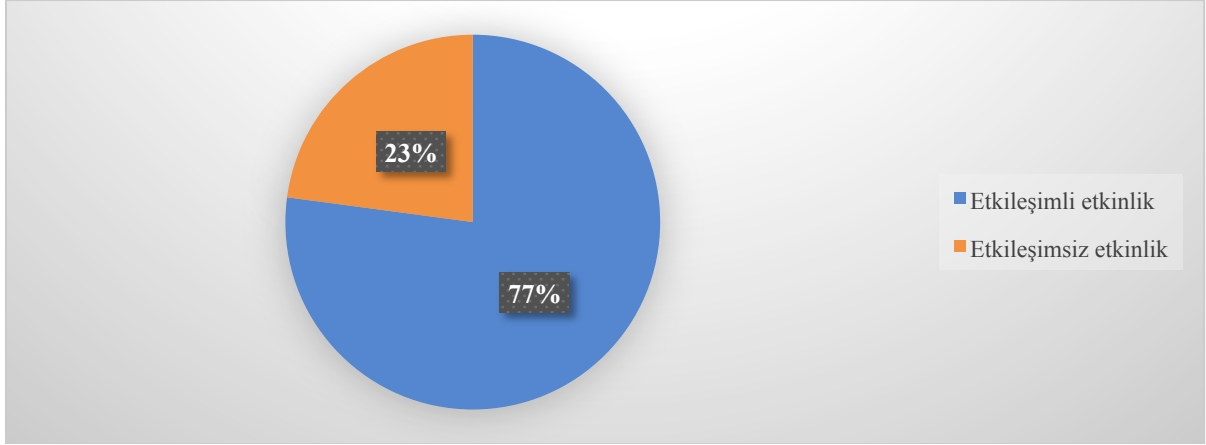
Yazma			
	Etkileşimli Etkinlik	Etkileşimsiz Etkinlik	Toplam
Okuma	4	3	7
Dinleme	4		4
Konuşma		1	1
Toplam	8	4	12

Şekil 12. 8. Ünite yazma becerisine bağlı destekleyici becerilerin etkinlik türleri

Tablo 8 ve Şekil 12'ye göre 8.Ünite'de 4 etkileşimli 3 etkileşimsiz okuma, 4 etkileşimli dinleme ve 1 tane etkileşimsiz konuşma olmak üzere toplam 12 tane yazma etkinliği yer almaktadır.

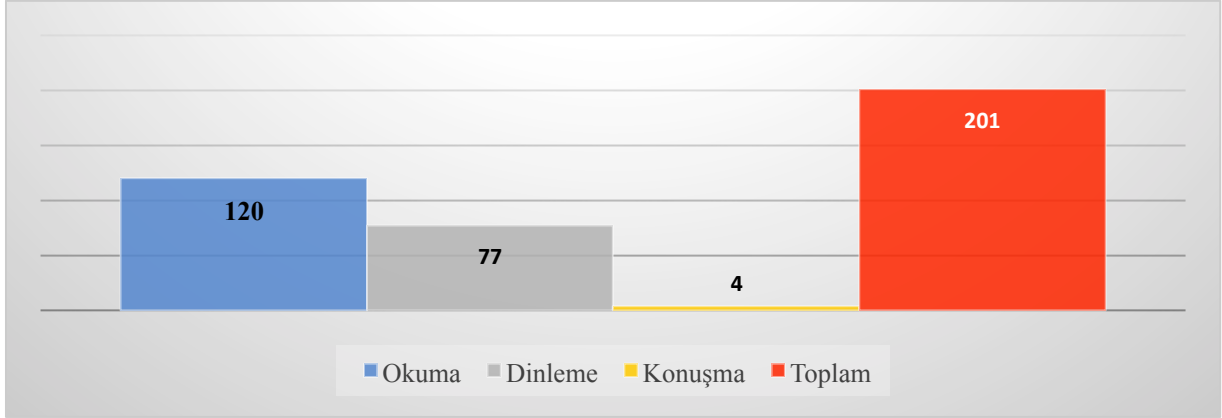
Şekil 13. Yazma becerisi etkinlik türlerinin sayısı

Şekil 14. Yazma becerisi etkinlik türlerinin oranları

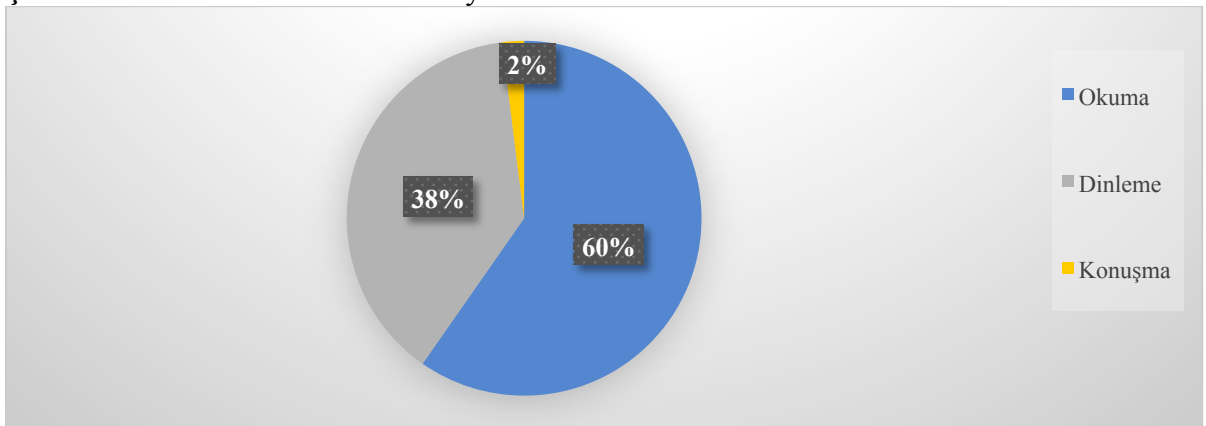

Şekil 13 ve 14'e göre yazma becerisinin öğretimine dair sekiz üniteyi kapsayan genel analizin sonucunda toplam 155 tane etkileşimli ve 46 tane etkileşimsiz olmak üzere toplam 201 tane etkinliğe ulaşılmıştır. Bu sayısal verilere göre %77 oranında etkileşimli ve %23 oranında etkileşimsiz etkinlik bulunmaktadır.

Şekil 15. Yazma becerisini destekleyici becerilerin sayısı

Şekil 16. Yazma becerisini destekleyici becerilerin oranı

Şekil 15 ve 16'ya göre yazma becerisini destekleyici 120 tane yazma etkinliği, 77 tane dinleme etkinliği ve 4 tane konuşma etkinliği olmak üzere toplam 201 tane destekleyici beceri

etkinliği yer almaktadır. Oransal olarak %60 ile okuma ilk sırada yer alırken %38 ile dinleme ve %2 ile konuşma bulunmaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Yazma becerisinin öğretimine dair sekiz üniteyi kapsayan genel analizin sonucunda toplam 114 yazma etkinliği saptanmıştır. Yazma etkinliklerine bazı ünitelerde bir bazı ünitelerde ise birden fazla sayfada yer verilmektedir. Dolayısıyla bu etkinlikler hem diğer dil becerileriyle desteklenip hem de etkileşimli-etkileşimsiz olmak üzere çeşitlendirilmektedir. Bu sebeplerden dolayı sadece “Kalem ile Yazma” simgesi ile gösterilen etkinliklerin sayısı ile diğer becerilerle desteklenen etkileşimli-etkileşimsiz etkinliklerin sayısı arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Çalışma verilerinin sınıflandırma özelliklerindeki çeşitliliğe göre bakıldığında ise 155 etkileşimli ve 46 etkileşimsiz olmak üzere toplam 201 etkinliğe ulaşılmıştır. Bu sayısal verilere göre %77 oranında etkileşimli ve %23 oranında etkileşimsiz etkinlik bulunmaktadır. Ayrıca yazma becerisini destekleyici 120 yazma etkinliği, 77 dinleme etkinliği ve 4 konuşma etkinliği olmak üzere toplam 201 destekleyici beceri etkinliği yer almaktadır. Oransal olarak %60 ile okuma ilk sırada yer alırken %38 ile dinleme ve %2 ile konuşma bulunmaktadır. Bu verilerden hareketle bir anlatma becerisi olan yazma, anlama becerileri olan okuma, dinleme ile desteklenmektedir. Bu durum dil öğrenme sürecindeki dil becerilerinin birbirini destekleme ilkesi ile örtüşmektedir. Aydın (2019) çalışmasında dijital materyallerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede mevcut programa göre daha etkili olduğunu belirtmektedir. Turhan ve Baş (2017) teknolojik temelli bir program olan Web 2.0 araçlarından Poll Everywhere’in Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazmaya yönelik isteğinin arttırdığını ve yazma derslerinde devamlı kullanılmak istendiği sonucuna ulaşmıştır. Maden, Dinçel ve Maden (2015) çalışmalarının sonuç bölümünde yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe yazma öğretiminde sınıf içi uygulamalarla birlikte öğretim etkinliklerinin bilgisayar ve internet destekli araçlarla ders dışı ortamlara da yayılması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Dağlı (2014) çalışmasında, Z-kitap formatında hazırlanan bir ders kitabının kullanılabilirlik açısından değerlendirmesini yaparak fiziki bazı olumsuzlukların giderildiğinde ilgili kaynakların etkili ve verimli birer öğretim aracına dönüşeceğini belirtmektedir. Budiyyar (2018) ise yukarıdaki çalışmaların aksine Z-Kitap uygulamalarının öğrenci ders başarısı ve motivasyon üzerinde istatistiksel olarak etkili olmadığını savunmaktadır.

Öneriler

Çalışmanın sonuçlarına göre yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılacak Z-Kitaplara yönelik aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır:

- En zor ve en son gelişen dil becerisi olan yazma somut üretime dayanması sebebiyle ölçme-değerlendirme bağlamında çalışmalara sıkça konu olan bir beceridir. Bu sebeple yazma becerisi özellikle üzerinde durulması gereken bir çalışma alanıdır.
- Türkçenin alfabesine ait vokal ve konsonantların yazımının doğru öğretimi doğru bir yazma çıktısı sağlayacağı için alfabe öğretimine özen gösterilmelidir.
- Yazma becerisi dinleme/izleme ve okuma ile desteklenmelidir.
- Yazma becerisine ilişkin Türkçenin temel söz dizimi, yazım-noktalama kuralları gibi en temel kurallarına ilişkin etkileşimli etkinlik örnekleri arttırılmalıdır.
- Yazma becerisinin geliştirilmesi için tek tip mekanik etkinlikler yerine çeşitli etkileşimli etkinlik örnekleri kullanılmalıdır.

- Üretime dayalı diğer bir dil becerisi olan konuşma ile yazma entegre edilerek öğrencinin kullanabileceği etkileşimli etkinlikler (dikte vb.) üretilmelidir.

Çıkar Çatışması: Çalışma tek yazar tarafından yapıldığı için herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Araştırma Yayın Etiği: Bu çalışmanın hazırlanma ve yazım sürecinde “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir

KAYNAKÇA

- Arslan, M. ve Kılıc, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin gelişiminde karşılaşılan sorunlar: Bosna Hersek örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (2), 169-182.
- Aydın, E. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde dijital hikâye anlatımının yaratıcı yazma becerisine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Bilgin, N. (2014). *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Budiyar, S. (2018). *Fatih Projesi kapsamındaki Z-Kitap uygulamasının 7. sınıf öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutum, motivasyon ve başarısına etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28 (1), 165-176.
- Dağlı, M. (2014). *Fatih Eğitim Projesi kapsamında hazırlanan Z-Kitapların göz izleme ve geçmişe dönük sesli düşünme teknikleri ile kullanılabilirliğinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dalgacı, S. ve Büyükkiz, K. K. (2021). Geri bildirim olarak çoklu değerlendirme yaklaşımının Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerisine etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 25 (1), 207-224.
- Doering, T., Pereira, L., & Kuechler, L. (2012). *The use of e-textbooks in higher education: A case study. E-Leader*, June 4-6, 2012. Retrieved from <http://www.gcasa.com/conferences/berlin/papers/Doering.pdf>.
- Erol, H. F. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi. *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar-yöntemler-beceriler-uygulamalar* içinde. 177-211, Pegem Akademi: Ankara.
- Fidan, M. (2019). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazılı anlatım metinlerinin yazım ve noktalama kuralları yönünden değerlendirilmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, 0 (77), 253-266.
- Genç, H. N. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi bağlamında yazım ve noktalama. *Dil Dergisi*, 168 (2), 31-42.
- Genç İltar, B. (2014). Yabancı dil öğretiminde yazma becerisi nasıl geliştirilebilir?. *Dil Dergisi*, 163, 36-45.
- İlgün, K. ve Nurlu, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan konuşma etkinliklerinin Kültürler Arası İletişimsel Yaklaşım bağlamında değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası*, 31(1), 225-257. <https://doi.org/10.26650/iuturkiyat.862236>
- İltar, L. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin C1 yazma sınavındaki dil bilgisi hatalarının düzeylere göre dağılımı. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (Özel Sayı), 129-147. <https://doi.org/10.35675/befdergi.848590>

- İşcan, A. (2020). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminin Sorunlarına İlişkin Bir Değerlendirme. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5 (1), 119-138.
- Johnson, L., Levine, A., Smith, R., & Stone, S. (2010). The 2010 Horizon Report. New Media Consortium. 6101 West Courtyard Drive Building One Suite 100, Austin, TX 78730. In Horizon. <https://doi.org/10.1227/01.NEU.0000280154.19237.36>.
- Kara, M. (2011). Avrupa dilleri öğretimi ortak çerçeve metni doğrultusunda Türkçe öğrenen yabancılara A1-A2 seviyesinde Türkçe öğretim programı örneği. *Zeitschrift für die Welt der Türken (Journal of World of Turks)*, 3(3), 157-195.
- Kaya, B. (2013). Yaratıcı yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalardan bir derleme. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 89-101.
- Koçak, A. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ders Kitaplarındaki Konu Seçiminin Yazma Becerisine Etkisi. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5 (2), 205-224. https://doi.org/10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v05i2004
- Kuş, A. ve Bakır, N. (2013). Yabancı dil öğretiminde beyin temelli tekniklerle yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Studies*, 8 (10). 395-403.
- Lam, P., Lam, J., & McNaught, C. (2015). How usable are eBooks in an mLearning environment?. *International Journal of Continuing Engineering Education and LifeLong Learning*, 20(1), 6. <https://doi.org/10.1504/ijceell.2010.031645>.
- Maden, S., Dinçel, Ö. ve Maden, A. (2015). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma kaygıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(2), 748-769.
- Nurgaliyeva, G., Tazhigulova, A., Artykbayeva, E., Akhmetova, G., & Arystanova, A. (2019). Pedagogical technology of using E-books in Kazakhstan. *Revista Espacios*, 40 (12), 27-45.
- Patton, Q., M. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir, Çeviri Ed.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Turhan, O. ve Baş, B. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik Web 2.0 araçları: Poll Everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (3), 1233-1248. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.344695>
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23 (2), 461-472.
- Yalman, M. (2015). Education faculty students' views about use of E-Books. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 16 (1), 145-161. <https://doi.org/10.17718/tojde.40854>.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Summary

Purpose

The aim of the research is to reveal how technology-based teaching of writing skills at the A1 level of the basic level of Yedi İklim Turkish for Foreigners Teaching Set, which is in Z-Book format used in the teaching of Turkish as a foreign language and prepared by Yunus Emre Institute (YEE).

Method

This research was conducted with the document analysis method, one of the qualitative research approaches. Document analysis includes the analysis of written sources containing information about the phenomenon or phenomena that are aimed to be investigated. In document analysis research, the researcher can obtain the data he needs without observation or interview. In this study, the teaching of writing skill, which includes the A1 level, of the Yedi İklim Turkish Z-Book application, which was prepared by YEE and started to be used in teaching Turkish as a foreign language in 2018, was examined and evaluated with the document analysis technique, which is one of the qualitative research methods.

Yedi İklim Turkish Z-Books used in teaching Turkish as a foreign language were determined as the universe in the study, and the A1 level of the relevant resource was analyzed as a sample.

Checklists have been prepared in accordance with the content of Yedi İklim Turkish Z-Book A1 level. These checklists have been analyzed in terms of complementary and interactive activities for writing skills. For the checklist prepared, the opinions of two field experts who work in teaching Turkish to foreigners and who have at least a doctorate degree in this field were taken.

Results

The Enriched Book (Z-Book) sample at the A1 level of the Yedi İklim Turkish Teaching Set for Foreigners, which is based on technology-based teaching in the teaching of Turkish as a foreign language and prepared by Yunus Emre Institute, has been determined as the study material. For the writing skill, a total of 201 activities, 155 interactive (77%) and 46 non-interactive (23%), were achieved. In addition, there are a total of 201 supporting skill activities, including 120 reading activities (60%), 77 listening activities (38%) and 4 speaking activities (2%) that support writing skills

Conclusion and implications

Writing, which is the most difficult and the latest developed language skill, is a skill that is frequently the subject of studies in the context of measurement-evaluation because it is based on concrete production. For this reason, writing skill is a field of study that should be especially emphasized. Since the correct teaching of the spelling of vocals and consonants

belonging to the Turkish alphabet will provide a correct writing output, attention should be paid to teaching the alphabet. Writing skill should be supported by listening/watching and reading. Examples of interactive activities related to the most basic rules of Turkish such as basic syntax, spelling-punctuation rules regarding writing skills should be increased. Various examples of interactive activities should be used instead of uniform mechanical activities for the development of writing skills. Interactive activities (dictation, etc.) that the learner can use should be produced by integrating speaking and writing, which is another productive language skill.